

EUROPESE
REKENKAMER

Persbericht Luxemburg, 18 november 2016

Nieuw EU-toezichtsmechanisme voor banken: een goed begin, maar belangrijke kwesties moeten nog worden aangepakt, aldus controleurs

De Europese Centrale Bank (ECB) is er volgens een verslag van de Europese Rekenkamer in een kort tijdsbestek in geslaagd het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme (GTM) op te zetten en er personeel voor te werven. Via het GTM is de ECB nu verantwoordelijk voor het rechtstreekse toezicht op circa 120 van de belangrijkste bankgroepen in de eurozone. Zij is echter te sterk aangewezen op nationale bevoegde autoriteiten om te zorgen voor “volledig en doeltreffend toezicht”, zoals vereist door EU-wetgeving.

Het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme werd in 2014 opgezet om een groot deel van de werkzaamheden over te nemen die voorheen werden uitgevoerd door nationale bankautoriteiten. De werkzaamheden ervan worden uitgevoerd onder het gezag van de ECB, maar ook de lidstaten zijn er nauw bij betrokken.

Dit was de eerste doelmatigheidscontrole door de ERK van het bestuur bij de ECB met betrekking tot het GTM, en de controlebevindingen zijn niet onverdeeld positief volgens de controleurs. Ze stelden vast dat de ECB bij het opzetten van het GTM de behoeften aan toezichthoudend personeel niet gedetailleerd genoeg heeft geanalyseerd en dat de huidige personeelsbezetting ontoereikend is.

Hoewel de ECB in de GTM-verordening werd belast met het directe toezicht op grote bankgroepen, leidde ECB-personeel slechts 12 % van de inspecties ter plaatse van deze banken, en in het algemeen waren de inspectieteams voornamelijk bemand (92 %) door nationale bevoegde autoriteiten. Bij het externe toezicht wordt eveneens een groot beroep gedaan op personeel dat is aangewezen door autoriteiten van de lidstaten, waarbij de ECB weinig zeggenschap heeft over de samenstelling en vaardigheden van gezamenlijke externe toezichthoudende teams.

De controleurs constateerden ook dat de ECB niet beschikt over een volledig personeelsbeoordelingssysteem voor personeel van nationale toezichthouders in gemeenschappelijke toezichthoudende teams en over een passende databank van vaardigheden om de doeltreffendheid van zowel interne als externe toezichthoudende teams te waarborgen. Ze wijzen erop dat hoewel de GRM-verordening voorschrijft dat monetaire en toezichthoudende taken volledig gescheiden worden uitgevoerd, de ECB van mening is dat het gebruik van bepaalde diensten is toegestaan. Volgens de controleurs worden hierdoor middelen bespaard, maar moet het risico van mogelijke belangenconflicten op bepaalde terreinen worden aangepakt.

De controleurs hebben hun bezorgdheid geuit over het feit dat ze tijdens deze controle geen toegang hadden tot een groot aantal documenten. Over het controleproces zei **Neven Mates, het voor het verslag verantwoordelijke ERK-lid, het**

Dit persbericht wil slechts de kernboodschap weergeven van het door de Europese Rekenkamer vastgestelde speciaal verslag.

Het volledige verslag is terug te vinden op www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Woordvoerder T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Persvoorlichter T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

volgende: *“We konden onze opdracht slechts gedeeltelijk uitvoeren, omdat de informatie die de ECB ons verstrekte ontoereikend was om een doelmatigheidscontrole van haar bestuur in verband met de toezichthoudende functie te verrichten. De ECB hield veel documenten achter die wij voor deze controle noodzakelijk achtten, met als argument dat deze geen betrekking hadden op de doelmatigheid van haar bestuur. De Rekenkamer overweegt momenteel wat haar mogelijkheden zijn met betrekking tot de toegang tot documenten die zij noodzakelijk acht om de doelmatigheid van het bestuur bij de ECB te controleren.”*

Op basis van de controlebevindingen hebben de controleurs aanbevolen dat de ECB de volgende belangrijke maatregelen neemt:

- toezicht ter plaatse: de aanwezigheid van de ECB bij inspecties ter plaatse dient aanzienlijk te worden versterkt;
- extern toezicht: de ECB moet ervoor zorgen dat personeelsaantallen en -vaardigheden toereikend zijn en haar instrumenten voor het identificeren van vaardigheden en toewijzen van personeel verbeteren;
- verantwoordingsplicht: de ECB moet de documenten verstrekken die nodig zijn voor controledoeleinden en een prestatietoezichtskader invoeren;
- governance: de besluitvorming moet worden vereenvoudigd en de risico's van gedeelde diensten moeten worden onderzocht.

De ECB heeft deze aanbevelingen volledig aanvaard, uitgezonderd de aanbeveling betreffende gedeelde diensten en de invloed van functionarissen van de raad van toezicht van het GTM op de begroting van de ECB voor toezichthoudende activiteiten. De ECB is van mening dat de raad van bestuur geen controle uitoefent over de toezichtsgebonden begroting of over personele middelen, omdat hij geen besluitvormend orgaan van de ECB is, maar in het kader van de GTM-verordening op de institutionele structuur van de ECB werd geënt.

Noot voor de redactie

De mondiale financiële crisis van 2008 heeft tal van Europese economieën ernstig ontwricht. Na jaren van deregulering en het nemen van steeds grotere risico's in het bankwezen had de crisis een domino-effect: veel kredietinstellingen zagen zich genoodzaakt om bij regeringen aan te kloppen voor financiële steun. Om de “viciuze cirkel” van het nemen van buitensporige risico's en reddingsoperaties door de overheid te doorbreken, zochten de leiders van de EU naar een duurzame oplossing in de eurozone en in 2012 kondigden zij in de vorm van een Europese bankenunie formeel gemeenschappelijke regelgeving voor banken aan.

De bankenunie zou met name berusten op centraal toezicht op de banken van de eurozone, een mechanisme dat ervoor moet zorgen dat noodlijdende banken worden geliquideerd tegen zo laag mogelijk kosten voor de belastingbetaler en de economie, en op een geharmoniseerd depositogarantiestelsel. De eerste stap – centraal toezicht – omvatte de inrichting van het GTM in 2014, dat veel toezichthoudende taken op zich nam die vroeger door de nationale autoriteiten werden uitgevoerd. Het GTM werd onder het gezag van de Europese Centrale Bank geplaatst, maar ook nationale toezichthouders, of nationale bevoegde autoriteiten (NBA's), in de lidstaten zijn er nauw bij betrokken.

Speciaal verslag nr. 29/2016 “Het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme - een goede start maar verdere verbeteringen nodig” is beschikbaar in 23 EU-talen.